

Izhaja trikrat na teden v šestih izdanjih, in sicer: vsak torek, četrtek in sobota, jutranje izdanje opoldne, večerno izdanje pa ob 3. uri popoldne, in stane z uredniškimi izrednimi prilagami ter s „Kazipotom“ ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto 13 K 20 h, ali gld. 6-60
pol leta 6 „ 60 „ 3-30
četrť leta 3 „ 40 „ 1-70
Posamične številke stanejo 10 vin.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici št. 11 v Gorici v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček vsak dan od 8. ure jutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 9. do 12. ure. Na naročila brez dopolne naročnine se ne oziramo.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „Soče“ vsak petek in stane vsoto leto 3 K 20 h ali gld. 1-60.

„Soča“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v tobakarni Schwarz v Solški ulici in Jellersitz v Nunki ulici; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma in Pipan v ulici Ponte della Fabbra.

SOČA

(Večerno izdanje.)

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

Bog in narod!

„Gor. Tiskarna“ A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Petje ob novačenju.

Leto za letom se trudijo naši goriški Lahji, da bi pripravili v to poklicano oblast do sklepa, da bi prepovedala našim okoličanskim mladenčem petje skozi mesto, kadar gredo na novačenje. Kaj takega prepovedati, bi bilo jako neumestno, ker bi rodilo opravičen odpor, katerega neopravičene posledice bi bile: napolnjene ječe, seveda s slovenskimi mladenči.

Peli so, ko so prihajali na novačenje, pojo sedaj in peli bodo v prihodnjih generacijah. V tem pogledu se ne da nič prenehati in vsak pritisk bi bil neopravičen. Preprost mladenič da duška svojim čutilom, s katerimi se bliža naborni komisiji, s petjem in vriskanjem, da pokaže, da je fant od fare, pa tudi da malce potolaži svoje kolikor toliko razburjeno srce, ker gre za to, ali bo moral že jeseni zapustiti svoj ljubi dom in starše ter iti med svet v vojake za dolgo dobo treh let? Kaj se lahko tačas vse zgodi, kako se lahko preobrne vse tisto, o čemer je snival mladenič za bodočnost. Važni so torej tisti trenotki, ko stopa kmetski sin v naborno dvorano, iz katere pojde ali v vojake ali srečno nazaj na dom. Zato pa daja svojim občutkom izraza ponajveč v petju. Mladenči se zberejo in skupno korakajo proti postopju, v katerem se vrši novačenje pred strogo komisijo. Na potu pa pojo in vriskajo ne glede na to, ali korakajo po priprostem selu, po samotni ali pa po mestu! Oni imajo v glavnem občutek, da so na poti na novačenje, za okolico, ki jih obdaja, se po večem ne zmenijo. Reči moramo, da se obnašajo mladenči po navadi dostojno, da ne delajo kravalov, ako jih nihče ne izziva, ter da puste zlasti Lahe prav pri miru, akoprav se tu pa tam kedo zadere nad njimi.

Pojó, pojó — pri srei pa jim je hudo! — Ali — kako pojó? Naše ljudstvo ima prav krasne narodne pesmi in koliko drugih od raznih naših pesnikov, katere so prilagodene ljudskemu tonu tako lepo, da jih čuješ povsodi tam,

kjer se med našim ljudstvom goji petje, zlasti kjer obstojajo pevška društva. Tam, kjer obstoji iako društvo ter se goji v njem slovenska pesem, tam se nikar ne čudi, ako boš čul vedno lepo ubrano petje. Mladenči se navadno radi ogrevajo za petje, le moči je treba, katera jih uči in drži skupaj v društvu. Na to stran se dela med nami tukaj več tam manj — v goriški okolici pa je tega mnogo, mnogo premalo! Le en kraj v bližnji okolici poznamo, kjer je mogoče slišati lepo ubrano petje, drugodi pa tega skoraj nikjer ni, ker je premalo pevskih društev! Posebno Brda so zanemarjena tudi na to stran tako, kakor na marsikatero drugo. Da je to istina, so nam dokazali mladenči, ki so hodili te dni na novačenje. Le redka je bila skupina, iz katere je bilo čuti vsaj malce ubrano petje, v vseh drugih skupinah pa so dajali od sebe glasove, iz katerih je donel tekst te ali one pesmi, ali o kaki melodiji, o kakem petju ni bilo ne duha ne sluha. Naravnost grozno je, ako se sliši mladenč, kako celo tako razširjeno pesem, kakor je „Hej, Slovani“, po svoji metodi „sečejo“ tako, kakor vse druge, ter koncem vsakega odstavka zaidejo v tisti doneč ooooo....

Tako petje gotovo ni lepo in ni prijetno za nikogar, pa tudi v čast ni mladenčem samim. Že tako nas proglasaajo Lahji in Nemci za barbarje, in ako čujejo tako „petje“, delajo to s podvojenim srdom proti nam, zlasti povdarjajo to takrat, ako se slučajno mudijo v Gorici kaka „visoka glava“ z Dunaja ali od kod drugodi. Preže vedno na nas in vsakoletno novačenje jim je povod, da nas gotovo opsujejo z barbari.

Drugače pa bi bilo to, ako bi prihajali naši mladenči na novačenje z lepim, ubranim petjem, katero bi donelo nedražljivo na uho vsakega, tudi v mestu. Ako bi donela iz posameznih skupin, v katerih prihajajo mladenči, lepa pesem, tu nežna, kakor so naše narodne, tam mogočna, kakor n. pr. toli priljubljena „U boj!“, nikdo bi se ne mogel spodtikati nad mladenči in

oni bi bili zadovoljni tudi sami s seboj, če: kako smo jo lepo „zapojali“.

Tako bi bilo na vse strani prav, in zato nam mora vsak razsoden človek, ki pozna naše ljudstvo in naše razmere, v tem pogledu tudi dati prav. Povdarjalo bi se, da naši kmetje napredujejo ter da niso tam, kjer so bili njihovi očetje še pred polstoletjem. In baš lepo petje bi pričalo o takem napredku. Pesem blaži srce, živahno pevsko društvo varuje lahko mladenča pred pijančevanjem in zapravljanjem, lepe pesmi glas pa seže tudi v deveto vas.

Ali pa bi bilo mogoče priti do tega, kar smo razpravljali zgoraj? O da, pa še lahko! Snujte pevška društva, vabite mladenče v ista, in spredite kmalu, kak preobrat se izvrši v rečem pogledu tuintam.

Zato pa polagamo rodoljubom na srce, da sprožajo, kjer umestno, misli o pevskih društvih, apelujemo pa tudi na mladino v goriški okolici, da se sama radovoljno združi v takem društvu, katero bi vsakemu le koristilo ter uplivalo na sploh blagodejno. Naša beseda v tem oziru je odkrita in dobrohotna. Le upoštevajte jo vsi prizadeti in že drugo leto ob tem času utegnemo videti dobre nasledke iste.

Psovko „barbari“ odpadejo potem same ob sebi, in naša mladina se bo reprezentovala lepo kot del civilizirane človeštva.

Zato še končno: Upoštevajte vsi prizadeti naše dobrohotne migljaje!

Dopisi.

Iz Rihemberga, začetkom aprila. — Kako lahko in nedolžno opravičuje očka Pavlica v 12. št. „Gorice“ svoje delovanje za braniško cesto! Kdo veruje takim pravljicam? Domačini dobro razumemo njegovo delovanje za občni blagor, ki je zmirom ljudstvu na razpolaganje, a se na njegovem domu in v njegovem žepu najbolj pozna. Znano je nam, da je bil od nekdanj največji nasprotnik te ceste in je tudi danes.

Čemu se je pa vrnil temu odboru za predsednika? Temu odboru se je vrnil s pomočjo blaženega svoječasnega c. k. komi-

Uredništvo
se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst. Z urednikom je mogoče govoriti vsaki dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dop. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 11.
Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.
Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

Oglaš in poslanice

se računajo po pet- vrstah, če tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po pogodbi. — Večje črke po prostoru.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica.

„Goriška Tiskarna“ A. Gabršček tiska in zalaga razen „Soče“ in „Primorca“ še „Slovensko knjižnico“, katera izhaja mesečno v anoničnih obseznih 5 do 6 pol ter stane vsoletno 1 gld. 80 kr. — Oglasi v „Slov. knjižnici“ se računajo po 20 kr. pet- vrstica.

sarja Princiga. Le dijet je v letu 1897. postavil menda 154 po 3 gld. v dotični račun! Je-li v njegovem interesu, da se čisto hitro konča? Nikakor, potem bi tudi dijete hitro nehale! Česa pa ni pričakoval pri tem podjetju? Prav ni, da je prevzela vlada sama delo v področje, in ga omeila na same dijete.

Ali je res delal prošnje, poti in komisije za to gradbo zastoj? Jako dvomimo! Zakaj pa toži, da mu nikdo teh prošenj in truda ni plačal? Zato, ker je vajen, da mu stranke za take stvari takoj plačajo, n. pr. prošnje za oproščenje od vojaščine, koje potem spremlja z .. anstvenim podpisom, tudi osebno če treba. M. z Brilj se bode vedno spominjal, kako sta ga z M. „fajn“ nategnila. Sam župan je prišel s kolesom ponj v Trst ali one 3 stotke so spuhtele. Potem so druge prošnje po 50 do 20 gld. Te so najzadnje vrste!

Prošnje za oproščenje od vojaških vaj stanejo tudi 20—50 gld. Tako je naredil n. pr. F. M. iz Pedrije, A. L. iz Vasi. Nekdo od sv. Martina prinesel mu je, pravijo, pa po noči po lestvici na okno spalnice petdesetak za tak namen. F. K. od Bizjakov mu je dal 30 gld. itd.

Opravlja tudi druga „dohtarska“ dela? Tudi pregleduje pravne spise, daja nasvete, pregleduje pogodbe, napravlja nove itd. Slabo je le, da ne sme tudi podpisov legalizirati. Vse to dela očka za blagor občinstva in za denarno plačilo.

Ali so prav narejene take kupne prodajalne pogodbe? Navadno so pripravne za pričetek pravdam.

Kdo pa sprejema in legalizira take pogodbe? Gospodje pri sodnih bodo že znali.

Pa spričevala morale kako dela? Kakor kaže, prvo lahko ugodno, a drugo za mesec kasneje tudi ravno nasprotno. Kakor sodni poverjenik ima kako tarifo? Nobene, ali sodnja prisodi od slučaja do slučaja poverjeniku zasluženost. Kako pa naš očka? I. R. malečnemu iz Vasi je računil n. pr. za inventar malega premoženja 12 gld. Za napravo prošnje za prodaj kosa tega posestva ga je prašal 12 gld. Dr. Indoff v Ajdovščini mu je napravil vse to za 3 gld. 50 kr.

Koliko Vam je plačal pa oni ml. iz Mrevljah za podobno opravilo, g. očka, in kolikokrat?

Quo vadis?

Roman.

Polski spisal Henrik Sienkiewicz. — Poslovenil Podravski.

(Dalje.)

Poleg miz so, razun žensk, sedeli sami Augustijanci, katere je Vinicij vse nadkriljeval s svojo lepoto. Nekoč se mu je s postave in z lica čitalo, da je vojak a sedaj mu je pa notranja tuga in unanja bolečina toliko oplenila obličje, kakor bi se ga bila dotaknila nežna roka umetnika kiparja. Njegova polt je bila manj zagorela, vendar pa je ohranila na sebi rumenkasto barvo numidskega mramora; oči so mu bile večje in otožnejše. Samo prsi so mu bile krepke, kakor da so stvarjene za oklep, in na vratu mu je sedela glava grškega boga ali pravzor patricija, ponosna in zala ob enem. In ko mu je Petronij dejal, da se ga ne bi branila nobena Augustijanka, govoril je resnično. Tudi sedaj so ga gledale vse, ne iz zemlji niti Popeji, niti vestalke Rubrije, katero si je cesar želel imeti na gostiji.

Vina, ohlajena v snegu iz gor, so kmalu ogrela srca in glave gostov. Iz goščave na obrežju so dohajale neprestano nove ladjice v obliki divjih konj in povodnih vil. Modro površje jezera je bilo videti kakor posuto z listki cvetice, nad katerimi so letali prižasti metulji. Nad ladjami so se povznavali semtertje na srebrnih in modrih nitih privezani golobje ter drugi ptiči iz Indije in iz Afrike. Solnce je prejadralo že

večino obzorja, toda dan — v začetku majnika — je bil topel, celo soparen. Splav se je gugal pri udarcih z vesli, ki so po taktu godbe bredla po vodi, toda v ozračju ni bilo najmanjše sapice in gaj je stal, kakor bi poslušal, kakor bi se bil zagledal v to, kar se je godilo na vodi. Splav je neprestano krožil po jezeru in vozil čimdalje bolj pijane in vriskajoče goste. Gotovanje se ni doseglo polovice časa, ko že ni bilo opaziti več onega reda, po katerem so gostje prisledili k mizam. Sam cesar je dal prvi vzgled, ker je vstal in zapovedal, naj se dvigne Vinicij, ki je počival poleg vestalke Rubrije, in zavzemši njegov triclinum, jel jej nekaj šepetati na uho. Vinicij je tako dospel k Popeji, ki je čez nekaj časa stegnila proti njemu roko ter ga prosila, naj ji zapne naravnico. Ko je to izvršil z nekoliko drhtečimi rokami, mu je vrgla izpod svojih dolgih trepalnic čuden pogled, kakor da je vsa osramočena, in stresla je svojo zlato glavico, kakor bi se nečemu upirala.

Med tem se je solnce povečalo, zarudelo ter polagoma zahajalo. Splav je krožil sedaj blizu obrežja, na katerem so bile videti tolpe ljudi, preoblečene v faune ali satire; vsi ti so piskali na piščalke, na žvrglje ali pa ropotali z bobni; poleg njih so stale tolpe deklic, predočujočih vile, drijade in kamadrijade. Konečno je zagrnil mrak pijane goste, ki se prepevali na čast luni, a nakrat se je vse jezero razsvetlilo od tisoč svetilk. Tudi iz stavb, ki so stale na obrežju, so žarele luči, a pred njimi so se pojavile nove tolpe ljudi, med temi nage žene in hčerke iz odličnih rimskih hiš, ki so z glasom in z rokami jele vabiti goste.

Napoved se je splav približal obrežju. Cesar in Augustijanci so odrinili v gaj ter se ondi razpršili po kolibah, skritih med gostim grmičjem, in votlinah,

umetno prirejenih med vodometi in vrele. Strast je prevzela vse; nihče ni vedel, kam je smuknil cesar, kdo je senator, kdo vitez, kdo plesalec ali godec. Satiri in fauni so s krikom jeli poditi vile... Svetilnice so ugašale. Semtertje je v gaju nastala tema. Povsod se je čul glasen krič, tu smeh, tu šepet, ali zamažlo dihanje. Rim do tega časa še ni videl nič enakega.

Vinicij ni bil pijan, kakor na oni gostiji v cesarjevi palači, na kateri je bila tudi Ligija, pa tudi njega je omanilo vse to, kar je videl, in naposled se ga je polastila želja po razkošju. Dospevši v goščavo, je zdirjal z drugimi, opazujé drijade, katere izmed njih je najzalša. Vsak hip so šinile mimo njega nove tolpe vil, katere so proganjali satiri, senatorji in vitezi. Zagledavši naposled tolpo deklic, katerim je nabelovala deklica, opravljena za Dijano, je skočil k njej, da bi bolje videl boginjo, in nakrat mu je srce zamrlo v prsih. Zdelo se mu je, da je v boginji s polumescem na glavi spoznal Ligijo.

Obkoljile so ga ter plesale okrog njega, hoteče ga zvabiti, naj bi jih lovil; na to pa so zbežale nalik splašenim srnam. Toda on je stal na mestu z močno utripajočim srcem, brez sape, kajti spoznal je, da Dijana ni bila Ligija, da ji niti trohice ni bila podobna. Preveliko ganutje ga je pripravilo ob moči. Začutil je nakrat nelzmerno kopnenje po Ligiji, kakor ga ni začutil še kedaj poprej, in znovič je bil ogromen val čiste ljubezni napolnil srce. Ligija mu ni bila še nikdar tako draga, tako čista; nikdar je še ni ljubil tako vneto, kakor sredi te znorelosti in divje razbrdanosti.

(Dalje pride.)

Kje je ostalo največ od onih 6000 gl. drž. podpore za uravnavo hudournikov lanske leto, očka župan? — Prav prijetno je, delati za občni blagor na različne načine, ni čuda torej, da je očki županu zrastle prevzetni greben in da ostava sedaj naše ljudi z osli, neumneži, „pellarji“, zadolženci itd.

Nedavno se je bahal, da ima le on denar, da mu je vse dolžno, in ravno on bode županil, dokler bo hotel. Tudi ne more nikdo kaj koristnega začeti nego le on; glej dopis v „P. L. št. 12.“, kojega je spisal njegov sinček France, nadebudni prihodnji župan rihemberski.

Kar pa moralo zadeva, uzoreu mož, tudi skrbi za zdravje svojih občinarov. Marsikateri rad „previzitira“, če ima gorka spodnja krila. Pijan ni nikoli od vode. Tudi se prav dostojno obnaša, kedar ga ima, posebno proti nežnemu spolu. A o tem lahko kasneje.

Srečni Rihemberg ima župana slovečega, z zaslužnim križcem na prsih, z okvirom častnega občinarstva, ima poslušno starešinstvo, ki ga samo zatajevalno brani. On je župan, tajnik, sodni poverjenik, odbornik pri cestnem odboru ajdovskem, predsednik c. odbora braniskega, ud pogozdovne komisije, oskrbnik maloletnih, poverjenik banke „Slavije“ (tudi tam je kaj), predsednik zavarovalnice za govedo, nadzornik ameriškega trnega nasada (tudi tam je kaj!) On je bogat, moder, vsemogočen, mi smo po govedarji, osli, neumneži in berati. Prihodnjik kaj več!

Kje je pa odgovor na lanska vprašanja v „Soči“, očka župan!?

Domače in razne novice.

Osebnostne vesti. — Poštnim praktikantom so imenovani absolvirani visjereali Henrik Holzknecht, Humbert Zampferolo in Marij Zoch. — Sodnijski kancelist Rafael Gruden je premeščen iz Kopra v Podgrad, v Koper pa iz Podgrada kancelist Fran Columbani.

Slučaj §§ 303. v cerkvi v Dragi na Kranjskem. — Naš kazenski zakon prepoveduje, da se žali duhovnika pri izvrševanju cerkvenega opravila, ali da se nastopa med izvrševanjem božje službe bodi si kakor že pohujljivo. Kaj takega more biti hudodelstvo ali pregrešek (§§ 122, 303. kaz. zak.). Razsodbe najvišjega sodišča na Dunaju tolmačijo pojem: „mej versko službo“ jako širno, tako da je cerkvena služba tudi tedaj, kedar se duhovnik oblači, kadar s prižnice gre v zakristijo in se tam preoblači. To kasacijsko sodišče tudi izreka, da je duhovnik tudi tedaj v „pri“ izvrševanju cerkvene službe, in je tudi tedaj verska služba, cerkveno opravilo, ko duhovnik koga na leci zmira, napada, ali zasebne razmere kakega lajka skozi zobe vleče. Napadenec mora biti liho in ima le pravico tožbe zaradi žaljenja časti. Od leta 1880. naprej so take razsodbe. — V znanem slučaju v Dragi, ki je ugovarjala gospa Turkova duhovniku, ki je na leci mej pridigo „Slov. Narod“ in njenega moža-župana raztelesoval ter potem odšla iz cerkve, je graško nadsodišče na ugovor proti obtožbi drž. pravdnictva, ki je nastop te gospe v cerkvi smatralo kot pregrešek po §§ 303. kaz. zak., ugovoru ustreglo, izreka, da to raztelesovanje pol. časopisa in pol. osebe ne spada v službo božjo, cerkveno opravilo, da je bila pridiga

Evangelij v Vipavi in okoli Vipave.

Zgodovinska črtica na podlagi deloma še neznanih dokumentov.

Spisal V. A. Schmidt, evangelijski župnik v Gorici.

(Iz nemškega rokopisa poslovenil I. K.-č.) (Dalje.)

Matija Trost, sin meščana Lucijana (Lotzian) Trosta, kateri je umrl v Vipavi l. 1584., kakor bomo čuli še pozneje, je bil baje prebuden iz Vipave radi svojega veroizpovedanja, ali je dobil v septembru istega leta jedno izmed treh ustanovljenih deželnih stipendij v znesku gl. 50 ter je šel vsenčilšču v Tübingen, kjer je bil vpisan dne 27. septembra 1585. ter je postal magister dne 6. avg. 1589. L. 1590. je bil poklican v Ljubljano ter nastavljen za slovenskega propovednika s 50 gl. Umrl pa je že l. 1591.

Za svojo domačo potrebo so imeli Vipavci različne slovenske knjige, ki so ohranjene današnji dan le še v malo eksemplarih:

1) so imeli slovenske biblije od Jurija Dalmatina: jeden dobro ohranjen eksemplar drugega zvezka je bil prepuščen dne 27. febr. 1637. Freybergovi biblioteki, kakor je razvidno v goriski c. kr. biblioteki iz opazke, katero je upisal Hans Friedrich pl. Mossdorff;

2) so imeli katekizme od Trubarja in drugih (na 22 krajih je ohranjenih le še malo eksemplarov);

3) postile (podučne knjige), izmed teh jedno od Krela:

v tem času pretrgana. Če bi gospa Turk ne bila uložila ugovora, bi prišlo do kaz. obravnave, in gotovo se ne bi moglo reči naprej, da ne bo obsojena.

Ker je to tako, opozarjamo občinstvo, da postopa jako pazljivo v takih vprašanjih. Že to je težavno, da se razloči dobro, kedar duhovnik versko stvarino, kedar politično razpravlja. Lahko premetenec zmeša oboje tako, da je ločitev težavna. In kakor že rečeno, če pride do obravnave, če se je zamudil ugovor proti obtožbi, ki se ima storiti v 8 dneh, je sitna stvar. Kat. duhovniki poznajo dobro navedene paragrafe. V njih imajo važno sredstvo v doseg svojih posvetnih namenov. Oprti na nje, trgajo nekateri na leci neljube jim osebe, politične stranke, časopise; pazijo le toliko, da se jim ne more blizu po paragrafih zaradi žaljenja časti. Nekateri pa tudi na to ne pazi. To seveda velja le o neomikanih duhovnikih. Omikan mož se bo taktno izognil vsemu žaljenju, mož blagega srca bo z najmehejšo roko vabil k sebi, k cerkvi, k veroizpovedanju. Poznamo pa slučaje, v katerih so duhovniki naravnost izzivali lajke do kakega kršenja imenovanih kazenskih paragrafov, da so kazali svojo moč, se maščevali, ko so fantje in možje bili zaprti. Zlat v politično razburjenih časih se to rado dogaja. In zato svarimo naše občinstvo, da jako pazljivo postopa.

Ali drž. zbor, če je kaj delavnosti še mogoče v njem, bi lahko pomagal v tem oziru. S takozvanim „kancelparagrafom“ se nič ne doseže. Ko bi se duhovnika kaznovalo, ki zlorablja leco, bi bilo to le v dobro duhovnika. Neumna masa bi videla mučenika v njem. Goče-Florijančič so izgled! V časih velike reve mej ljudstvi, kakor sedaj v časih, ko postajajo gnotne podlage človeku nesigurne, je dosti verskega čustvovanja, dusti misli na pobotanje tukajšnje reve na onem svetu. — To bi storil drž. zbor lahko, da duhovniku, ki zlorablja leco v politično agitacijo, odvzame varstvo §§ 122.—303. k. z. Tedaj bi smeli lajki mej pridigo ugovarjati, kakor je ugovarjala gospa Turkova. Potem bi bila za to jasna postava. Duhovnik, ki bi skušal, da se mej občinstvom reagira proti političovanju, ali nevednim žaljenjem, bi islo v bodoče opuščaj, boječ se, da pride ob kredit. Taka reakcija bi bila najboljša orožje občinstva. To bi popolnoma zadostovalo v obrambo občinstva. Za takr utesnjen navedenih kazenskih zakonov bi se morda dala dobiti večina v našem drž. zboru, za „kancelparagraf“ pa ne, ker se je v Nemčiji, kjer ga imajo, videlo, da ne upliva v korist občinstva. — Je žalostno, da moramo Slovenci take stvari javno razpravljati. Rodoljubna mora naša duhovščina biti! — Ni že dosti revežev v zaporih zaradi hudodelstev, pregreškov, ki izvirajo iz gospodarske reve, tudi politikujoči duhovnik fabricira kandidate za ječe, zapore!

Dvakrať zvrnil. — Smolo je imel neki izvožek iz Gorice na Sveti Gori. Te dni je peljal na Sv. Goro dve tuji gospe z dekle. Na Sv. Gori se je nasrkal mož dobre kapljice tako, da se mu je poznala „dobra volja“. Obe gospe sta se branili vstopiti v voz. No, končno jih je le pregovoril. Ali komaj so prišli do prvega ovinka, se je pokazala voznikova nerodnost, ker je zvrnil voz, da so dame in dekla padle z voza. Poškodovale se je neznatno — samo dekla. Umevno, da so sle dalje peš. Kmalu potem je srečal izvožek dva gospoda, ki sta se vračala s Sv. Gore. Ponudi jim voz. Vstopita. Ali pri prvem ovinku je nerodnež zvrnil voz tako, kakor poprej, ko je vozil one ženske. Zgodilo se ni nikaka nesreča. Voznik je

„Postila Slovenska! To je Karshanske „Evangeliske Predige, verhu vsaki Nedelski „Evangelion tkusi Le'tu. Sa Hishne Gospodarie Skole, Mlade inu priposte Lūh. Pervi „Simski Del. Kristus Matthei Na XXIII. Inu „se bode predigoval leta Evangelion tiga „Kralestva, po vsim ūhinu svētu, k' prizhi „vsem Lūtem. Inu tadai, pride sodnij dān. „ANNO DOMINI M. D. LXVII“ (na treh krajih, med temi v Gorici, ohranjeni 3 eksemplari.) Svojemu „Zimskemu delu“ (Simski Del) ni mogel Krel pridodati nikakega več, ker je v istem letu umrl. Postila je preložena po Spangenbergovi;

4) pesmarice od Trubarja, Krela in drugih. Tukaj navajamo nekatere pesmi, kakor so natisnjene v knjigi „Jahrbuch der Gesellschaft für die Geschichte des Protestantismus in Österreich“, ki je izšla l. 1893. na Dunaju.

Trubarjev „Ohrani nas Bog!“

Neday, Ozha nash, lubi Bog.
De bi, od ras se vsel tvoj vuk',
Saterri Turka, Pap'ha,
Kir sashpotuje, Jesusa.

Ti Jesus Kristus, nash Gospud,
Vi veish de ta Vrag je nam hud,
Vari, brani tu Kershizastvu,
Satu ti bode hvalestnu.

Bug sveti Duh, nash Vuzhenik,
Bodi nash Trosttar, pomozhnik
Tedaj kadar pojemlemo,
De sdajci v' Nebu pridemo.

moral potem seveda le sam sebe peljati v mesto.

Na davkariji v Gorici vlada nekako „istrijsko gospodarstvo“. Na to davkarijo, katera ima posla po več ko $\frac{2}{3}$ s Slovenci, pošiljajo nekaj časa sem kaj radi vročevrne Italijane iz Istre, ki po navadi znajo le italijanski in pa par besed hrvaški. Ali to že zadostuje, da je uradnik ugodno „kvalificiran“ za službo v Gorici. Zato pa se dogajajo tam tudi jako čudni prizori, kakor na primer: V davkarijo pride kmet. Italijanski uradnik iz Istre ga nahuili po italijanski, ali ker s tem nič ne opravi, spregovori par besed v nikomur umljivi „hrvaščini“. Kmet ga ne razume. Uradnik vskipi, gre po drugega svojega kolega, proti kateremu godrnja: Če ne razume ta kmet slovenski, kaj pa potem razume? Tistih par nikomur umljivo izgovorjenih „hrvaških“ besed smatra ta uradnik za slovenščino! Kaka prazdnost!

Pa tudi drugače so ti gospodje iz Istre jako močni. Čutijo se tako nekako vzvišene nad druge uradnike, tudi nad goriske Lahe, seveda posebno nad Slovence. Vzvišeni pa so res nad slovenske uradnike, ker ti slednji razumejo navadno 4 jezike, „istrijski“ pa le italijansko ter par hrvaških in nemških besed! Radi tega niso za poslovanje s strankami in zategadel jih vložijo lepo v pisarno, da prodajajo dolg čas, Slovenec pa vleče in vleče ter dela in dela. V zahvalo za to pa ga zmerjajo s „ščavom“, ga denuncirajo pri predstojnikih ter smatrajo sploh za človeka „nižje“ vrste od njih. Saj še celo goriske Lahe zmerjajo s „spijami“!

Temu „istrijskemu gospodarstvu“ se upremo prav odločno in ne odnehamo toliko časa, da bo istega konec. Na gorisko davkarijo tičejo uradniki, ki znajo popolnoma slovenski jezik ter razumejo kmeta, in ti bi bili v prvi vrsti Slovenci, v drugi v slučajih goriski Lohi, ki so zmožni našega jezika.

Proti „Primorcu“. — Vikar iz Kozane je žugal nekemu naročniku „Primorca“ v spovednici o priliki velikonočne spovedi, da mu ne dá odveze, dokler mu ne obljubi, da ne bo več naš naročnik, ker tak list čitati, je smrtni greh. Prisilil ga je, da je list vrnil. Na nakaznici, s kojo je plačal naročnino, je navedel te razloge. — O taki gonji proti „Soči“ in „Primorcu“ še spregovorimo o priliki.

„Zavita kultura“! — Pišejo nam: Drugi velikonočni praznik popoldne je sedela v neki restavraciji v Gradšču ob Soči slovenska družina, ki se je po svoje zabavala — seveda v slovenskem jeziku. Okoli sosedne mize je sedelo kakih 12 sinov „zavite kulture“, tulecih znane, Slovence zalete pesmi a la „marameo“ itd. Ni prišlo tej združini sodrgi, da se je v istem prostoru, v katerem je imela ona svoje orgije, čula slovenska govorica, in kmalu je kar deževalo najrazličnejših grdih psokv na slovensko družino, sestoječo iz šestih žensk in enega samega moškega.

Korajža pa korajža! Kaj ne?! In da ni družina na vse te insultacije le vstala ter mirno odšla, bili bi ti „junaki“ gotovo dali duška svoji besnosti s kakimi pestmi, ker razbijali in kričali so že itak kakor „Kanibali“.

Taki so plodovi one znamenite tisočletne „avite culture“!

Dostavek uredništva: Te dni je bilo v okolici Gorice, ki je vsa izključno slovenska, izredno mnogo Italijanov iz mesta, ki so se med Slovenci izredno dobro zabavali in tudi nekateri med njimi javno niso mogli prehvaliti taktosti okoličanskih Slovencev. Izmed teh premnogih Italijanov v okolici ni čul med Slovenci niti jeden nobene

Sveta Troyzo prossimo,
De pred skusno Hudyzhevo,
Bomo vsak zhas ohranjeni,
v' Nebessih izvelizhani. — Amen.

2 Krelovi pesmi:

My verujemo vsi v' eniga Boga
Stvarnika vsigamo ghoviz,
Kir se je nam k' Ozhetu dal,
Nas sa svoje Otroke sposnal,
On nas lozhe vse shiviti,
Dusha Tellu ohraniti,
Pred vsem slim nas varovati
Vsak hipna nas vse gledati,
On zhu je sa nas, kir v' mozhi svoji,
Dersh vse svoje stvari tar ti zhy“.

My verujemo sa Synu Boshjiga,
Cristusa Gospudi nashiga,
Kir je Ozhetu s' stanom glih,
Potem Bogastvi nast Stvarnik vsih
Od Marje te Divice,
Zhlovik rojen nam Ditece,
Se nash Grel, vseh veni vishi,
Terpel je slo smert na Krishi
Na tretje dan je spet od Smerti stal,
S' tem nam vseni v' Nebu pomagal.

My verujemo she v' Duha svetiga,
S' Bugom, s' Ozhom Synom diniga,
Kir sam v' rna troshita, svety,
U' vseh nadlugh na stravi stoyi.
Tu cellu svetu Kershizhanstvu,
U' veni Veri visharaunu,
Grehou je sdaj odpushanje,
Potle ho Messa vstajanje,
K' Veshnimo lebu v' ta vsi pridejo,
Kir na Jesusa verujejo.

*) Tiskano tako, ali neumljivo. Najbrže tiskovna pomota.

razžaljive besede — v Gradšču ob Soči pa so nastopili sinovi „avite culture“ tako surovo, tako brutalno. Dvatisočletna kultura — bežite, bežite z njo, kamor hočete! Posebno se, ako se pojavlja na tako surov način! E — naš kmet je le še nekaj vreden!

Večna gonja proti našima listoma. — Z Ravnice nam poročajo, da dne 8. t. m. je grmel tamkajšnji vikar K. proti tistim, ki niso vstopili v cerkev. Cerkev je majhna in ljudij je bilo dosti, da niso mogli vsi vanjo. Zato pa je kazal ljudem nekatere, kaki so, da ne gredo v cerkev. Dopisnik pravi: „Kaj misli naš nunc, da se moramo prav natlačiti v cerkvi kakor sardale, ali pa celo da bi jo razsili s hrbi. Ali mi nismo Šebrelci. Pred tremi tedni smo bili v cerkvi, ko je delil listke za velikonočno spoved, pri kateri priliki je grmel proti „Soči“ in „Primorcu“ in je rekel, da tisti, ki tiska ta dva lista, je slabši kakor živina, in da ima greh, kateri jih čita. Kdor hoče čitati časnike, je rekel, da mu jih naroči on, in sicer na svoje stroške“.

Komentara k takim izbruhom ne pišemo nikakega, pač pa prosimo, da se nam naznanijo vsi slični slučajji od tu in tam.

„Nežegnane“ Velikonočne piruhe je imela marsikatera hiša v gorenjem delu Solkana. Debeli kapelan Dermastija ni hotel po „liberalnih“ hišah blagoslovljati piruhov, kakor je to delal leto za letom, ampak bežal je mimo njih. Menil je menda, da ga bodo ljudje prosili, naj vendar vstavi voz, vstopi pod „liberalno“ streho ter blagoslovi piruhe. Toda varal se je; ljudje so povzili čeprav brez „žegna“ za navadno slastjo dober „prst“ in police. —

Tudi na vabilo g. župnika, naj prinesejo pa k njemu „žegnat“, se niso hoteli odzvati, ampak so pojedli „nežegnane piruhe“, in pravijo, da so jim teknil prav tako, kakor če bi jih bila „požegnala“ solkanska g. nunc, ali pa še bolj. Nekaj sličnega je bilo v Pevni, kjer predobro znani kurat Budin ni hotel „žegnati“ po nekaterih „liberalnih“ hišah. — Za to pač ni potreba nikomur jokati, marveč se pusti takim nuncem a la Dermastija in Budin to veselje, naj ga imajo in naj se še nadalje zabavajo na tak način, kajti za tak „greh“, ako je jedel kdo o Veliki noči „nežegnan prst“, gotovo ne bo treba iti v pekel!

Klerikalna razdvijanost. — Nič vredno pijano človeče, katero hoče biti vzor kristjana ter klerikalca v Solkanu, se je nahuilo pretekle Velikonočne praznike „liberalnega“ vina v toliki meri, da se je vsakdo zgražal nad tem „kristjanom“. V takem položaju je rjul po vasi ter po gostilnah: „Jaz umrem za Kristusa! Živio Kristus! Ako mi tudi liberalci zažgejo hišo, pripravljen sem za svojega Kristusa zgoreti, slavili me bodo kot mučenika.“ Ta obžalovanja vredni klerikalni stebel v Solkanu se skoro vsako nedeljo, posebno o Veliki noči in Božicu, tako hlabro nažre vina, da caplja okoli in obize vse gostilne, kjer ponuja svoje klerikalne nazore menda prav po Dermastijevemu receptu. Po vzgledih jih spoznavate!

Sama laž. — Lista, ki bi se tako sistematično in dosledno, kakor „Prismojenec“, odkar se je poročil z „Gorico“, posluževal v svojem političnem boju proti nasprotniku lažij, nimamo Slovenci. Vsi, karkoli pišemo mi, in naj bo še tolikrat dokazano, da je resnica, on trdi smelo naprej, da je laž, in laž, stikaje, kadar se ne da več na debelo lagati, pa podrobno po malenkostih. Tako dela pri rečeh strogo domačega značaja in nič drugače pri drugih. Zato pa je prišel v svoji zadnji številki, v kateri piše o izstopu dr. Tavčarja iz hrvaško-slovenskega kluba, do lažljivih trditve, da narodno-razpredna

In druga:

Daj myro Bug Karszhenikom.
Vari nas pred usem slegom,
Saj nihzhe nej, kir bi sa nastal,
Sra tvoja Cerkea vojskoval,
Temuzh ti sam Bug mogozhi.

Kir vsim Vernim svit, serce dash,
Svetim Duhom regirash,
Daj nam sdaj vsim tudi tvojo mazh,
De te sposnamo vazhno luzh,
Pred Turki nas Bug obari.

My smo vsi kualu greshili,
s' tem tvoj serd saslushili,
Ti pak Bug Ozha milostivi,
v' ti lubeshi Jesusovi,
Greh odpusti, serd posabi.

Satu te vsi slaj prossimo,
De vsi tudi bodemo,
Resheni skusi tvojo roko,
Tebi dali zhas ter hvalo,
Vselej ter vekoma. — Amen.

(Od pesmarice je ohranjenih na 9 krajih le še malo eksemplarov.)

5) molitvene knjige od Ivana Tulščaka, Dalmatina (ohranjenih le še 7 eksemplarov v Monakovem, Kopenhagnu in drugje.)

6) učne, spoznavalne, ritualne in polenične spise (ohranjeno le še malo eksemplarov.)

(Dalje pride.)

stranka je protikršćanska; da hrvatski poslanci so jo obsodili in da so „pošteni Slovenci in Hrvatje imeli priliko od blizu videti in dobro spoznati naše slov. liberalce. In res kmalu so spoznali, da s liberalci ni mogoče skupno delovanje.“ Povedali smo v posebnem članku jasno in odkrito, kako je prišlo do tega, da je izstopil dr. Tavčar. Škofovska politika, ki hitro dobi kak „vzrok“, da nas le razdvaja, je uplivala in uplivala in dosegla je, kar je hotela. Šlo je le za dr. Tavčarja. Nikakega pravega povoda pa niso imeli, gospodje za izstop dr. Tavčarja, zato so se oklenili le te „rešilne vejice“, da dr. Tavčar je šefredaktor „Slov. Naroda“. Pri vstopu v klub so se ogrevali z njega, po uplivi škofovske politike pa so morali biti nekateri proti njemu, niso pa vsi! Naši štirje napredni poslanci so se obnašali v klubu prav vzorno in nikdo jim ne more očitati prav ničesar v tem pogledu. Zato je grda in ošudna laž, kar trdi „Prismojenec“, da so imeli pošteni Slovenci in Hrvatje priliko od blizu videti in spoznati naše slov. liberalce in da so res kmalu spoznali, da z njimi ni mogoče skupno delovati. Tako zavito pisuri „Prismojenec“. Kaj takega pisati, morejo biti zmožni pač le duševno bankrotirani ljudje, pa če so se tolikrat posvečeni!

Izstop vseh štirih naprednih poslancev je pozdravilo vse napredno slovensko v navdušenjem, ker se je pokazalo pri tej priliki, da napredni Slovenci nikakor ne marajo več hlapčevati škofovski politiki, kateri so udani in od katere so odvisni klerikalni poslanci. Izstop je dobil odobravanje tudi v naši deželi, in od vseh strani smo čuli od naših somišljenikov, da naš poslanec Gabršček in drugi iz Kranjske so storili odobravalen korak, ker so izstopili takoj, ko so prodre v hrvatsko-slovenski klub klerikalne intrige.

Naša pisava v tem pogledu sloni na podlagi istine in treznega presodka, „Prismojenec“ pa se zviija po svoji stari navadi v sami laži. Tako početje pač je protikršćansko, kakor je protikršćanski še marsikateri del delovanja teh krščanskih socialistov. Ako se bo dopuščalo še dalje, da se bo ljudstvo ne le pri nas, ampak tudi drugodi, vodilo za nos tako, kakor se dananj dan pod klerikalno barvano vlado, ter se presele se iz Španije spojeni menihi v Avstrijo, potem bomo ne več v nekdanji Avstriji, marveč na Španskem. Tam doli pa se giblje sedaj proti črni politiki izsežano in osleparjeno ljudstvo, s katerim se je delalo toliko stoletij protikršćansko, — kdo ve, ako tudi v Avstriji ne pride kedaj do tega, ako se bo pospeševalo klerikalno gibanje na tak način, kakor v zadnjem času? „Prismojenec“ bi imel pri tem svoje nemale „zasluge“, tisti „Prismojenec“, ki „poučuje“ ljudstvo z lažjo, kateri pravi resnica, ki nosi naslov „poučljiv list“, — kateri pa bi se moral glasiti: „lažnjiv list za slovensko ljudstvo na Primorskem.“

Pride čas, ko se dvigne „protikršćanstvo“ prav proti tistim, kateri zdaj z njim sleparijo svet. Kar je na laži zidano, ne more obstati....

Vodstvo pomožnih uradov c. kr. fin. ravn. v Trstu naznanja: Po novi odredbi finančnega ministerstva se, počenši s 1. aprilom 1901., ne bodo računale in pobirale zamudne obresti in slučajnih, kadar se bo plačalo četrtletne obroke davčnega namestka za VI. desetletje najkasneje v prvih desetih dneh onega meseca, katerega zapade plačilo, t. j. do 10. januarja, 10. aprila, 10. julija in 10. oktobra vsakega leta.

V Ročanju so okradli, kakor nam poročajo, na Veliko noč pošto. S ponarejenim ključem so udrli v poštni urad, odnesli kaso, ali dobili so v njej le znamke, zalepke itd. v vrednosti 100 K. Denar vzame poštar vsakikrat saboj v spalnico.

Vstajenje pri sv. Jakobu. — „Edinost“ piše: Procesija se je vsrla v popolno zadovoljnost župljanov. Udeležba je bila velika. Slovesnost je poveljevala tudi vojastvo z godbo. Od bratovščin se je v večem številu udeležila le naša bratovščina sv. Cirila in Metoda, katere zastavo so nosili na čelu procesije, in sicer iste osebe, ki so ravno v petek došle iz ječe, kjer so prestale kazni radi dogodkov povodom procesije sv. Rešnjega telesa. Zena pa, ki je bila med obsojenci, je šla v beli obleki pred zastavo. Zabeležiti treba tudi, da so te sv. praznike peli pevci bratovščine, ki so zopet vsprejeli v cerkev, in sicer vsled naloga škofjskega ordinarijata. Vse ljudstvo, ki se je v velikem številu udeleževalo cerkvenih slovesnosti, je občutilo nekako zadoščenje, na tej podredbi.

„Narodna Čitalnica“ v Tolmini priredi veliko veselico v nedeljo dne 14. t. m. v dvorani g. Podsolarja. Vspored obsega mnogo glasbenih točk ter žaloigro „Zamujeni vlak“. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Vstopnina 80 vin.; sedež 40 vin. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Sadjarško društvo v Tolmini vabi k občenemu zboru, ki bo na belo nedeljo po večernih ob 2½ uri v šolskih prostorih. Dnevni red: 1. Poročilo o stanju društva. 2. Pouk, kako drevesa stalno saditi in odgojevati. 3. Razdelitev dreves v drevesnici mej plačujoče društvenike. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Dostavek. Letos razdeli društvo 3000 zlatih in krepkih jabolen in do 500 zlatih hruškovih dreves. Cipele obojih zlatih vrst dobi vsakdo brezplačno. Ljudske sole dobé cepice, divjake in po 100—200

manjših necepljenih dreves tudi brezplačno. Čl. gg. tovariši! Širite saditev zlatih dreves in precejenje slabih vrst v okraju! — A. V.

Tiskovna pomoč. — V zadnji številki se nam je urinila v brzojavki iz Dubrovnika o kongresu slovenskih novinarjev tiskovna pomoč. Namesto „Četrtek sestanek“ — v Ljubljani se ima glasiti „Četrtri sestanek“, kar so si p. n. čitatelji popravili gotovo že sami.

Listnica. — Gosp. dopisniku iz O. Dopis prejemimo prihodnjice. Le tako naprej! G. I. P. Takih rečij vam ne priobči nikak list. Ako imate kaj proti onemu gospodu doktorju, o katerem pišete, obrnite se sami do njega in zmenita se sama med seboj. V javnost stvar ne tice. Tudi je vprašanje, kaka je vsa resnica? Za razzaljenja take vrste pa tudi mi odklanjamo vsako odgovornost, zato s takimi rečmi ne silite v javnost. Kaj si hočete nakopati pravdo? Poročajte nam o pri- liki rajši kaj drugega!

Razgled po svetu.

Državni zbor in deželni zbori. — Državni zbor se skliče na novo delo 18. t. m. Zasedanje bo trajalo do konca maja, k večjemu se v prvem tednu junija. V tem mesecu se snidejo deželni zbori na daljše zasedanje. Vsi oni deželni zbori, ki so bili izvoljeni v jeseni l. 1895, se izvolijo še tekom l. l. iznova. To so deželni zbori za Češko, Galicijo in Tirolsko. —

Dr. Körber o političnem položaju. — Če smemo verjeti poročilu „N. W. Journala“, je bil jeden njegov sodrudičnikov tako srecen, da je govoril z ministerskim predsednikom o našem parlamentarnem položaju. Ministerski predsednik je baje odgovoril na sledeča vprašanja: 1) zakaj je vlada tako hitela z volitvijo delegacije in kaj je pravzaprav z govorico o zopetni vladi § 14; 2) namerava li vlada takoj po Velikonoči poskrbeti za parlamentarno večino, ki bi rešila nagodbo z Ogersko? 3) kakih posledic nam je pričakovati, ako parlament iz katerega koli razloga ne reši nagodbe? — Kar se tiče prvega vprašanja, je odgovoril dr. Körber, da bi bilo sicer za volitev delegacij dovolj časa tudi po praznikih, toda treba je bilo čimprej odstraniti nevarnost, v kateri se je zbornica nahajala. Povsem neosnovana pa je govorica o § 14. Vse dosedanje vladno delovanje kaže na to, da hoče delovanje s parlamentom, in ravno z volitvijo delegacij se je odstranilo mnogo ovir, ki so pretili onemogočiti to vladno namero. Pa tudi zbornica sama se čuti sedaj jacio in pripravljeno za večja dela. Vprašanje glede nagodbe z Ogersko pa je pojasnil dr. Körber nekako takole: Preteklo bo brzkone še celo leto, predno se bo pečal parlament s tem vprašanjem. Zbornica mora rešiti prej še celo vrsto drugih nalog in s tem pokazati, da ima veselje in zmožnost za delo. Vlada se bo pogajala z vsemi klubi in z vsemi strankami, ter jih poučila o veliki važnosti tega vprašanja. Ko bo tako vse pripravljeno, sli bomo na veliko delo. Sicer pa še vedno velja pravilo: Osoda parlamenta je v njegovih lastnih rokah.

Stališče Wittke, železniskega ministra, bi bilo po poročilih nekaterih dunajskih listov omajano, zlasti radi tega, ker se je upri zahtevam čeških poslancev gledé na severno železnico.

Plovna zveza med Dunajem in Trstom. — Dunajski vladni list omenja razne načrte za gradnjo plovnega kanala med Dunajem in Trstom. Najnovejša načrta za ta kanal sta izdelala, jednega neki ruski tehnik, drugega pa dunajski inženier Wagenführer. Po načrtu slednjega bi prišel ta kanal v Bar-kovljah v morje. Stroški za gradnjo kanala in za plovbeno ladijeje bi znašali 566 milijonov kron in upravni stroški bi stali letnih 6,8 milijonov kron.

Nesreča na morju. — Dne 8. t. m. je trčil parnik „Bakar“, ki se je vračal iz Cerkevne, pri obrežju „Pečine“ z vso silo ob parnik „Senj“, katerega je poškodoval. „Bakar“ je ostal brez škode, ali med izletniki na njem, katerih je bilo 300, je nastala velika panika. Oba parnika sta odplula na Reko, kjer je pomorska oblast uvedla strogo preiskavo v tej zadevi.

Nemška zmaga na — Ruskem. — Iz Peterburga poročajo, da so pri občinskih volitvah v Rigi zmagali Nemci z velikansko večino kandidatov. Dasiravno so se Leti združili z Rusi, so Nemci vendarle obdržali svojo silno premoč. Izvoljenih je bilo namreč 8 Rusov, 9 Letov in — 63 Nemcev! Seveda so ti Nemci večinoma židje, ki izvajajo na Ruse s svojim denarjem, s posojili velik pritisk. Nemci so povsod enaki, in vladati hočejo nad vsemi narodi. Za Rusijo so volitve v Rigi simptomatičen dogodek!

Kongres proti alkoholu so otvorili na Dunaju dne 9. t. m. Ministerski predsednik Körber je pozdravil zborovanje v imenu vlade, katere za zanima najživahnejše za človekoljubna prizadevanja kongresa.

Civilna lista evropskih vladarjev. — Izvzemši ruskega carja in sultana, katerih dveh letna plača se ne da natanko določiti, dobiva največje do odke avstrijski cesar: 18.600.000 kron, nato nemški cesar 15.619.296 mark, italijanski kralj 15.050.000 lir, španski kralj dobiva 9.250.000 frankov, portugalski kralj 1.642.000 mark, švedsko - norveški

1.800.000, a razen tega ima kralj temeljno glavnico 300.000 kron. Danski kralj dobiva letno 1.105.410 mark, belgijski 3.300.000 fr., Holandci pa dajejo svoji vladarici le 600.000 for. Rumunjska plača kralju 1.185.185 lejev, Srbija pa 1.200.000 dinarjev. Grški kralj ima 1.126.000 drahem na leto. Najmanje ima črnogorski knez, to je 67.000 kron. Seveda ima vsak vladar še svoje privatno premoženje in privatne dohodke razen te „plače“ ali — civilne liste.

V Nizzi: — Slavnosti sestanaka laskega in francoskega brodograja v Nizzi in Toulonu se je udeležil tudi ruski admiral Birilev z nekaterimi častniki.

Admiral Birilev je izročil Loubetu naj-srčnejše pozdrave ruskega cara ter je omenil, da stori to s toliko večjim veseljem, ker mu je Francija, vsled častnega občanstva, ki mu ga je podelilo mesto Brest, njegova druga domovina. Loubet je naročil admiralu, naj izroči caru najtoplejšo zahvalo. Loubet in Delcassé sta nosila ruska odlikovanja. Na banketu, na katerega je Loubet pozval ruske častnike, je napil predsednik francoske republike ruskemu caru in rekel med drugim: „Gospod admiral! Car je podal s tem, da vam je naložil pozdraviti predsednika francoske republike, nov dokaz svoje nespremenjene naklonjenosti do Francije in do zavznega naroda. Gotov sem, da izražam misljenje vsega francoskega naroda, ako napijem na zdravje caru in njegovi carski rodbini, velikemu ruskemu carstvu in njegovi mornarici, katero zastopate vi.“

Časopisov na svetu so našli 51.942. V Ameriki jih je 26.630, na Nemškem 7796, na Francoskem 7115, Angleškem 4400, v Avstriji 2501, v Italiji 2178, na Ruskem 450.

Vojna v južni Afriki. — Angleški vojni urad je izdal listo izgub v južni Afriki do konca meseca marca: število mrtvecev znaša 14.728 mož (med temi je 694 častnikov). Skupno število mrtvecev, ujetnikov, izgubljenih in invalidov v demovino vrnivših se znaša 17.692 mož. Umevno je torej, da so v Angliji že zelo naveličani vojne, ki je požrla že toliko mož in toliko milijonov denarja, a vendar se ni nič bližje koncu kot lani ob tem času. Razni listi se bavijo z vprašanjem, kaj je vendar vzrok, da Angleži vzlic svoji moči malotrvajnih Burrov ne morejo zmagati in uničiti. In tisti navajajo te-le vzroke angleških neuspehov: slaba organizacija vojske, neizvežbano moštvo, nedostatno oskrbovanje, zanikernost sanitete in nesposobnost generalov. Vse to je treba popraviti, potem šele bodo mogli Angleži ukrotiti Bure. Kako so Angleži v zadregi radi pomanjkanja vojaštva, dokazuje, da morajo v Indiji dosluženi vojaški oddelki ostati še dalje pod puško in da se je zategadelj v Zahodnji Afriki angleški polk 300 mož spuntal in zapustil svoj kraj, ker hoče domov. Ti vojaški so namreč že več mesecev dosluženi, a nadomestnikov le ni in ni! — Danasnja poročila trde, da Botha je pripravljen z nova pričeti mirovna pogajanja z Angleži, ali Devel se temu upira odločno.

Raznotero. — Umrl je grof Ladislav Pejačević, bivši hrvatski ban, veren pristaš zveze Hrvatske z Ogersko. — Mešani vlak iz Ljubljane v Trst preneha s 1. majem. Odslej bo vozil mesto njega sekundarni vlak. — Priprave za pričetek novih del v tržaški luki so pričele. Najprej zasujejo kos morja od svetilnika do Josipovega pomola, kjer bo potem ribji trg. — V Trstu se je zastrupil izvozeček Fran Zabukovič, star 22 let. Dobili so ga umirajočega. Rešiti ga ni bilo več mogoče. — Notranje bolgarstvo ministerstvo je izdalo redarstvu ukaz, da mora na severu države zapreti vse tam bivajoče Macedonce, ako nimajo nikakega stalnega posla. — Francoski vojni minister André je izdal na vse vojaške poveljnike strog ukaz, da ne smejo nobenega vojaka več tepsti, sploh ne telesno mučiti, ter zahteva strogo izpolnjevanje tega ukaza.

Književnost.

Čehov: Momenti. — Preložil Ivan Prijatelj. Cena 3 K, po pošti 3 K 20 v. V založbi velepodjetnega g. L. Schwentnerja v Ljubljani je izšla lepa 205 strani obsežajoča knjiga, ki nosi gorenji naslov. Ruski pisatelj Čehov je Slovincem že nekoliko znan, več ga morejo spoznati iz te knjige, v kateri je nabranih 11 lepih povestih prav zanimive vsebine ter komedija „Uta“. Jezik v knjigi je na sploh lep, ali izrazi, kakor „okolstava“, pa ne tijejo v nijedno slovensko knjigo. Knjigo priporočamo najtopleje, ker v ruskih pisateljih se dobi svežega duha, katerega zaman iščeš po šablonskih nemških romanih, kateri še vedno le preveč preplavljajo domovja naše inteligence.

Moja deca. — G. Ivan Resman je zbral „svojo deca“ v licno majhno knjižico ter jo poslal za Velikonočni piruh slovenskemu narodu. Resman je znan naš pevec ki poje, kakor in kedar mu srce narekuje, ki se ne sili, marveč pove tako lepo na kratko in jasno svojo pesniško misel, da bi se smel v tem pogledu marsikdo naših poetov pri njem učiti. Resman daje svojim pesmicam najrajši vse tisto, kar diči našo narodno pesem. In pri tem ima prav srečno roko, kar znači, kako se je uživel v poezijo svojega naroda. Kako lepo se čita na primer:

Predraga! Jaz vzamem p-ro,
ga primem s to desno roko,
da s taboj se pogovorim,
si žalost s pismom ohladim — — —

ali pa:

Bom pismo pisala
s to rdečo krvojo,
ga fantu poslala
čez dol in goro — — —

in spet

Le, saki, sabni rožmarin,
le zgini, zgini z mojih lin — — —
Ne bom le zrla v lase
— — —

Priseg pod luno čul si sto
jeseni, češ, poroka bo! — — —
In zdaj minul se mesec ni
in — z drugo se mi porodi.

Slitnih primerov se dobi polno. Resman vidi vse življenje od vseh strani. Svoj občutek na naslika kar na kratko, v slučajih kar s par potezami, kakor kak „brzoslakar“. — Knjižica stane 2 kroni. Čisti skupicek je namenjen za Prešernov spomenik. Knjižica, ki je ukusna in elegantna ter posvečena prelagorodni gospej Franji dr. Tavčarjevi, je izšla v tiskarni Drag. Hribarja v Celju. Priporočamo jo najtopleje.

„Hennebergova svila“

— le pristna, ako se vdobi direktno od mene — za bluze in obleke črna, bela in barvana od 65 kr. do 14/65 meter. Vsakemu franko in carlino prosto na dom. Vzorec z obratno pošto. Pismena naročila naj so frankirajo v Švico s 25 vin.

G. Henneberg, tovarnar svile
(1) (c. in kr. dvorni zalagatelj) v Gurihu.

Naznanilo.

Podpisana si dovoljujem naznanjati tim potom slavn. občinstvu ter gg. odjemalcem veletrgovine z vinom ranjkega mojega soproga **Ivana Deklevo** v Gorici, da sem prevzela vodstvo trgovine sama ter da ostane trdka nespremenjena. Naznanjam tudi, da bodem skrbela pred vsem za izvrstno blago, s kojim mi bode čast postreči gg. odjemalce kakor doslej.

V nadeji, da ostane slavno občinstvo v bodoče tudi meni naklonjeno, zagotavljam točno in kulantno postrežbo spoštovanjem udana

Ivanka vd. Deklevo.

Izjava.

Podpisani naznanjam tim potom, da sem prevzel po r. Marko De Fanno iz Gorice vse sviloprejno seme, katero je imel v zalogi; enako sem prevzel tudi vsa naročila na to seme, za katerih točno izvršitev sam odgovarjam. — Naznanjam nadalje, da se od-daja seme ter vsa druga naročila na starih prostorih, v isti sobi ter po starih cenah. Toliko na znanje slavnemu občinstvu ter gg. odjemalcem. Ker krožijo različne govorice ter meni marsikdo, da nisem jaz prevzel te obtri ter da se že zgotavljene pogodbe razveljavljajo, izjavljam, da niso resnične.

Urban Gruden,
lastnik zaloga sviloprejnega semena
r. Marko De Fanno.

Zaloga piva

prve kranjske eksportne pivovarne na par in tvornice slada

T. Fröhlich-a na Vrhniki-Kranjsko.

Glavni zastopnik za Gorico in deželo:

Josip Rován

Gorici — Rabatšice št. 20 — v Gorici.

Priporoča se p. n. častitim gg. odjemalcem v mestu in na deželi.

Prodaja izborno pivo v sodčkih po 100, 50, 25 in 12½ litrov ter v plombovanih steklenicah po ½ litra.

Trdka je bila odlikovana za svoje izdelke l. 1900.: v Parizu, Lionu, Bruselju, Rimu in Dunaju s prvimi priznanji.

Dobre urojene in z ledom preskrbljene podružne zaloge imata: g. Frano Furlan, gostilničar in posestnik na Goričici pri Rebku in g. Andrej Šinigoj, gostilničar „Pri levu“ v Dornbergu.

Za blagohotna naročila se toplo priporoča rojakom v mestu in na deželi udani

Josip Rován.

Chief-Office: 48, Brixton-Road, London, SW.

Na košček sladkorja naj se vname pri
reži 20 do 40 kapljic
A. Thierry-Jevega balzama
z zeleno varstveno znamko vamišljeno
sestro in na kovinskem zankah vtičeno
drvo: Samo pristno. — Za blizano ima
pr. dno, ker ne sluzi samo kot sunajo
zdravilo ampak tudi kot npranje se jako
vapešno uporablja. Dobiva se v vseh lekarn.
Po pošti franko 12 majhnih ali 6 v. j. h. ste-
klenic 4 kron. Steklenice za poukuse
s česnikom in imenikom zalag vseh dežel
sveta pošljo na predplačilo 1 K 10 vin.
lekarin A. Thierry-Jeva trgovina v Pre-
gradi pri Rogatcu-Slauni. Varuje naj se
ponaredit in naj se pati na varstveno
znamko usmišljeno sestro, ki je v vseh
kulturnih državah registrirana.

Goriška ljudska posojilnica,
registrirano društvo z omejeno zavezo v Gorici.

Vabilo
na
redni občni zbor,
ki bo v dvorani „Slovenske Čitalnice“ v
Gorici dne 14. aprila tek. leta ob 9. uri
dopoludne.

Dnevni red:

1. Potrditev računov za leto 1900.
2. Volitev ravnateljstva.
3. Volitev nadzorstva.
4. Poročilo nadzorstva in razdelitev čistega
dobička.

V Gorici, dne 6. aprila 1901.

Ravnateljstvo

„Goriške ljudske posojilnice“.

Letni račun z bilanco za leto 1900. je
razporejen v društvenih prostorih, da isti
društveniki lahko pregledujejo ob uradnih
dneh in urah.

Karol Draščik,
pekovski mojster in sladničar
v Gorici na Kornu št. 8.
Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za
birmance, torte i. t. d.
Priporoča se slavnemu občinstvu za
mnogobrojna naročila ter obljublja solidno
postrežbo po jako zmernih cenah.

Riccardo Brass
Gorica
zaloga vin in špirita na debelo.
Ulica Vetturini št. 11.
Domača, istrska in dalmatinska
vina ter žganja prve vrste po nizkih
cenah.

Veliko zalogo
šivalnih strojev, dvokoles in slamoreznic
raznih sistemov prve angleške tovarne „Hecat“
ina
SAUNIG & DEKLEVA V GORICI
ulica Municipio št. 1
mehanična delavnica v Nunki ulici št. 16
kjer je bila prej prodajalnica.

V zalogi imamo nad
100 šivalnih strojev vsake
vrste na razpolago,
kakor za šivilje, krojače,
čevljarje in sedlarje, tudi
za umetno vezenje (Sti-
ckerei).
Cene so v gotovini od 80 gld. naprej.
Z nami je vsaka konkurenca nemogoča!
Se toplo priporočamo z odličnim spoštovanjem udani
SAUNIG & DEKLEVA.

Podpisana priporočata slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi, svojo novo urejeno
prodajalnico jestvin.

V zalogi imata tudi raznovrstne pijače, n.
pr.: francoski Cognac, pristni kranjski brinje-
vec, domači tropinovec, fini rum, različna vina,
goružice (Senf), Ciril-Metodovo kavo in Ciril-
Metodovo mlo ter drugo v to stroko spadajoče
blago. Postrežba točna in po zmernih cenah.
Z odličnim spoštovanjem
Kopač & Kutin,
trgovca v Semeniški ulici št. 1
v lastni hiši, kjer je »Trgovska obrtna zadruga«.

Anton Obidič,
čevljar
v Semeniški ulici št. 4
v Gorici
priporoča se
za raznovrstna naročila po meri
za gospe in gospode.
Naročila se izvršuje hitro.

Dobre ure in po ceni!
s 3-letnim pisanim jamstvom
razpošilja na zasebnike
Hanns Konrad,
tovarna ur ter izvoz zlatnine
Most (Češko).
Dobra ura Rem. iz niklja fl. 3-75;
srebrna ura Rem. fl. 5-80; srebrna
veržica fl. 1-20; budilnik iz niklja
fl. 1-95.
Trdka je odlikovana s c. kr. orlom; ima zlate
in srebrne svetilje iz razstav ter tisoče priznanih
pisem. — Ilustrovan cenik zastoj!

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče nirsberškega in drobnega
blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čevljarje.

Svetiljke. — Rožni veneli. — Mašne
knjižice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje,
krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih
ter na deželi. 2 35-8

Božjast.

Kdor trpi na božjasti, krkih in drugih nervoznih
bolezni, naj zahteva knjižico o teh boleznih. Vdobja
se zastoj in franko v Schwannen-Apotheke, Frank-
furt A. M.

Važno za vsakega!

Izvrstno sredstvo je

DURATOR

Podplati, s tem namazani (vsake 3-4
tedne enkrat) postanejo trpežnejši, nepremočljivi
in elastični. Čevlji ostanejo tudi po dolgi rabi
v najboljšem stanju.

Durator se dobro uporablja pri vojaštvu
in različnih korporacijah, katerim se je oddal
v rabi komaj po dobri preskušnji islega.

Cena: 1 kovinska steklenica z navodilom
1 in 2 kroni; po pošti franko proti vpošiljavi
1 krona 20 vin.

Dobiva se v vseh mirodilnicah
(drogerijah).

Glavna zaloga:

Dunaj, M. Goldstein, L. Schuler-
strasse 7. Budimpešta, Julius
Dobó, V. Lipót: körut 1/b.

Jaz Ana Csillag

s svojimi 185 centime-
trov dolgimi Lorey-lasmi
dobila sem jih vsled
14-mesečne uporabe
samoiznajdene pomade.
To so najslavnejši: av-
toritete priznane za je-
dino sredstvo, ki ne
provzroča izpadanja las,
pospešuje rast istih,
poživlja lasnik, po-
spešuje pri gospodih
polno močno rast brk
ter daje že pri kratki
uporabi lasem na glavi
kakor tudi brkam na-
raven lesk ter polnost
in ohrani te pred gno-
jnim osivljenjem do naj-
višje starosti.

Cena lončka 1 gld.
2 gld., 3 gld., 5 gld. Po-
šiljam po pošti vsak dan,
ako se znesek naprej
pošlje ali pa s poštnim
povzetjem po vsem svetu
iz tovarne, kamor naj
se pošilja vsa naročila.

Ana Csillag

Dunaj, Sellergasse 5.

Bôl ublažujoče ribanje

po dr. Zoltán-u

(Zoltánovo mazilo).

Že mnogo let
znano, uspešno
učinkujoče sred-
stvo, katerega naj-
bolje v orabi pri
protinu in rev-
matizmu.

Olajša in od-
straši po kratki
vporabi (kar dok-
zujejo mnoga pri-
znanja in zahvalna
pisma) celo mnogo
let brez vpeha se
zdravečo bolezn.

1 steklenica
stane
2 kroni.

Pri vpošiljavi
zneska 2 K 80 vin.
razpošilja franko
le arnar

Béla Zoltán, Budimpešta.

Zaloga na Dunaju, lekarna pri
„Črnem medvedu“ I., Lugeek 3.

Nikako škrljivo sredstvo. Zdravniško pri, oročeno.

Prijazna soba

s pohištvom se takoj odda v neki vili
na lepem kraju mesta. — Več pové
upravištvo.

Prekupil se bečjo.

Patentovani aparati

za žveplanje na roko in za na hrbet,

rabljivi na dva načina.

Patentovane škropilnice proti

peronospori

najnovejši sistemi.

Brizgalnice za žvepleni ogljik (Injektori)

proti filokseri

Aparati za streljanje proti toči.

Posebne brizgalnice za sadno drevje in vse druge priprave za sadje in trtorejo pošilja
po najnižjih tovarniških cenah

IG. HELLER, DUNAJ (WIEN)

II. Praterstrasse 49.

Ceniki gratis in franko.

Zlatarna
Rajko Gasparini

v Gorici, Raštelj št. 5.

Bogata izbér dragotin in zlatih izdelkov.

Velika zaloga srebrnine, vsakovrstnih zlatih in srebrnih ur.

Kupuje in menja drage kamne, obrabljeno zlato in srebro.

Izdeluje vsako delo ali popravo po jako ugodnih cenah.

„SLAVIJA“

vzajemno zavarovalna banka v Pragi

sklepa

zavarovanja na smrt in na doživetje, doto otrokom,
pokojnine in različna zavarovanja.

25-letni mož zagotovi proti četrtletni zavarovalnini **K 6-42** zaostalom svojim
K 1000—, plačilo takoj po njegovi smrti ali pri doživetju **60. leta**. Po
petletnem plačevanju zmanjšuje se zavarovalnina za dividendo.

Najugodnejši pogoji. — Ves dobiček pripada članom.

V poslednjih letih je bilo izplačano **10 odstotkov** zavarovalnine.

Izplačana dividenda	K 716.541-28
Reserve in fondi	K 20.579.494-88
Dosedanja izplačila	K 62.922.942-86

Pojasnila in tarife rado voljno pošilja

generalno ravnateljstvo banke „SLAVIJE“ v Pragi

na Havlíkovem trgu,

kakor tudi nje generalni zastop v Ljubljani.

Prva slovenska trgovina z železjem v Gorici

Konjedic & Zajec

(prej G. Darbo)

pred nadškofijo št. 5. Podružnica konec Raštelja št. 2.

Zaloge v ulici Morelli št. 12, v Gosposki ulici št. 7. v posojilnični hiši.

Priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo najboljšega
štajerskega železa, železne, cinkaste, pocinjene in medene plo-
ščevine, orodja za razne črtili in pohišnega, štedilna ognjišča,
peči, cevi in predpečnike, nagrobne križe.

Vsakovrstne okove za pohištvo in stavbe. Prevzemata vse
naročbe za vsakovrstne stavbe in druga podjetja.

Glavna zaloga za Gorico in okolice
izdelkov c. kr. privilegovanih livarn.

Pripoznavo najboljših patentovanih kotlov gosp. Nussbaum-a
v Ajdovščini po tovarniških cenah.

Edina zaloga

najboljšega koroškega Acalon in Brescian-jekla.

Zaloga Portland in Roman-Cementa, kmetijskih strojev iz
prvih tovarn. Kupujeta staro železje in kovine po najvišji dnevni ceni.